

Toshkent mineral suvi: Iskandar Zulqarnay (Aleksandr Makedonskiy) davridan hozirgi kungacha

Toshkentning mineral suvlari - bu nafaqat tabiiy resurs, balki mintaqaning boy tarixiy merosining bir qismidir. Qadim zamonlardan beri ular shifobaxsh xususiyatlari bilan mashhur bo'lib, buyuk hukmdorlar va mahalliy aholi hayotida muhim o'rinn tutgan.

Iskandar Zulqarnaydan Shayx Xovandi at-Tahurgacha

Qadimgi rivoyatlarga ko'ra, Sharq an'anasa Aleksandr Makedonskiy nomi bilan mashhur bo'lgan Iskandar Zulqarnayn O'rta Osiyoga qilgan yurishlari chog'ida hozirgi Toshkent atrofidagi tabiiy buloqlar yonida to'xtagan. Bu suvlar jangchilarining jarohatlarini davolashga, kuchlarini qayta tiklashga yordam bergan. Afsonaga ko'ra, A. Makedonskiy o'z jarohatlarini hozirda Toshkent mineral suvlari deb ataladigan issiq buloqda davolagan.

Asrlar o'tib, xuddi shu buloqlar yonida Hovandi at-Tahur kabi so'fiy shayxlar ibodat qilishgan va hordiq chiqargan, uning nomi ma'naviy uyg'onish va donolik ramziga aylangan. Mineral suv nafaqat jismoniy, balki ruhiy poklanishga ham xizmat qilgan.

Amir Temur davri: salomatlik davlatning ustuvor maqsadi sifatida

XIV asrda Amir Temur o'z hukmronligi ostida keng yerlarni to'plagan va sog'lioni saqlashga alohida e'tibor qaratgan. U tabiiy suv muhim rol o'ynagan hammomlar va shifoxonalardan sanatoriylargacha bo'lgan infratuzilmani faol rivojlantirgan.

O'sha davrdagi tibbiy tasavvurlarga ko'ra, havo, tuproq va olov bilan bir qatorda suv ham inson salomatligini belgilovchi to'rtta tabiat elementlaridan biri bo'lgan.

Ayniqsa, Temurning nabirasi Abu Said Mirzo tomonidan iliq buлоqli hududda barpo etilgan sanatoriy e'tiborga molik. Bog'lar va parklar orasida shinam joylashgan bo'lib, u zodagonlar va oddiy odamlar uchun shifo va dam olish maskaniga aylandi.

Asrlar o'tib qoldirilgan meros: an'analarning tiklanishi

Bugungi kunda shifobaxsh suvlardan foydalanish an'analari davom etmoqda. "Toshmineralsuv bottler" kompaniyasi "1371 Tashkent Mineral" brendi ostida afsonaviy Toshkent mineral suvini qayta tiklamoqda. Bu nom 1371-yilga tegishli bo'lib, afsonaga ko'ra, shifobaxsh buлоqlar Toshkent yaqinida ilk bor topilgan.

Zamonaviy ishlab chiqarish ilg'or texnologiyalarni suvning tabiiy tarkibiga ehtiyojkorlik bilan bog'lab, uning noyob xususiyatlarini saqlab qoladi. Suv tarixiy manbalardan olinadi va minimal darajada qayta ishlanadi, bu esa uning tabiiy ta'mini va shifobaxsh xususiyatlarini saqlab qolishga imkon beradi.

1371 Tashkent Mineralning qaytarilishi avlodlar davomiyligining va O'zbekistonning boy madaniy merosiga hurmatning ramzi bo'ldi. Bu tarixga, bu yerlar haqidagi bilimlarni asrlar davomida saqlab kelganlarga va bu joylarning ruhiga hurmatdir. Toshkent mineral suvi o'tmish va hozirgi zamonalarni birlashtirib, o'z yo'lini davom ettirmoqda.

<https://teznews.uz/toshkent-mineral-suvi-haqda>

<https://repost.uz/bogataya-istoriya-u-vodi>

<https://uznews.uz/ru/news/100147>

<https://kun.uz/kr/16956138>

<https://www.gazeta.uz/ru/2025/05/13/tmsb/>

<https://daryo.uz/lmrAp1j1>